

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA

12 - INVESTIȚII ÎN CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE

Sesiunea NR 1 AN 2025

~ depunere on-line ~

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS PAC 2023-2027 și ale Strategiei GAL. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de acțiuni pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Ghidul solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN

Ghidul de implementare - Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Denumire GAL	ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ VALEA TROTUȘULUI BACĂU
Județ	BC
UAT-uri componente	GURA VAIL, MANASTIREA CAȘIN, ORBENI, HELEGIU, TÎRGU TROTUȘ, URECHEȘTI, CAȘIN, OITUZ, BOGDANEȘTI, COȚOFANEȘTI, BUCIUMI, PÎRGAREȘTI, CAIUȚI, BÎRSANEȘTI, ȘTEFAN CEL MARE, ORAȘ SLANIC-MOLDOVA, ORAȘ TÎRGU OCNA
Codificare	154

Denumirea intervenției	I2 - INVESTIȚII ÎN CAPACITĂȚI DE PRODUCȚIE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE
Codificarea principală a intervenției	L803
Codificarea secundară a intervenției	0
Tipul de intervenție	Investiții
Cooperare între GAL-uri	Nu

PREVEDERI GENERALE

”Conform articolului 7 din Hotărârea nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului angajamentului/proiectului.”

DESCRIEREA INTERVENȚIEI

Sursele regenerabile de energie constituie alternative la combustibilii fosili care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Legislația UE privind promovarea surselor regenerabile a stabilit drept obiectiv ca 32% din consumul anual de energie al UE până în anul 2030 să fie din surse regenerabile. Importanța deosebită a acestui domeniu s-a regăsit și în nevoile identificate ca urmare a consultării teritoriului. În acest scop intervenția și-a propus ca obiectiv specific: ”contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea capacității de sechestrare a carbonului, precum și promovarea energiei durabile.” Intervenția sprijină acțiuni pentru investiții în capacități de producție a energiei din surse regenerabile, inclusiv pe bază de bioproduse. Prin prioritizarea la selecție a parteneriatelor și formelor asociative, pot beneficia de rezultatele directe ale proiectelor un număr mare de persoane – rezidenți locali, comunități locale. O prioritate, care dă și caracterul inovativ al intervenției, o reprezintă investițiile pentru producerea energiei din bioproduse. În acest fel se poate rezolva problema gestionării deșeurilor biodegradabile conform Legii 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile care impune autorităților administrației publice locale să implementeze sistemul de colectare separată a deșeurilor biodegradabile. Intervenția acționează complementar cu celelalte intervenții, având în vedere numărul mare de beneficiari indirecti atins în cazul unui proiect depus de un UAT sau ONG. Beneficiarii direcți sau indirecti ai acestei intervenții pot fi beneficiari direcți sau indirecti ai Intervenției I1. Legătura intervenției cu tema unificatoare propusă se realizează la nivelul efectului estimat asupra teritoriului ca urmare a implementării intervenției, acela de creșterea sustenabilă a calității vieții în teritoriu.

BENEFICIARI ELIGIBILI

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
Autoritate de Management pentru PNDR
Autoritate de Management pentru PS
Bd. Carol I, nr. 2-4, sector 3
București, cod poștal 030163

DATE DE CONTACT
Tel: +4 021 307 85 65
Fax: +4 021 307 86 06

Categorია de beneficiar eligibil	Documente necesare a fi prezentate	Alte condiții specifice
----------------------------------	------------------------------------	-------------------------

Autoritati publice locale	<ol style="list-style-type: none"> 1. CIF 2. Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului, cu referire la următoarele puncte obligatorii (în cazul solicitanților publici):<ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • lucrările sunt prevăzute în bugetul/bugetele local/e pentru perioada de realizare a investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți; • caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.) • nominalizarea reprezentantului legal al comunei pentru relația cu AFIR în derularea proiectului • angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit 3. Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României. si 4. Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public a altor bunuri (supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii) 5. Extras de carte funciară din care să reiasă intabularea în domeniul public a dreptului de proprietate asupra bunului pentru unitatea administrativ teritorială (terenului pe care urmează a se realiza investiția și/sau a drumului de interes local) care face obiectul Cererii de finanțare pentru unitatea administrativ-teritorială. 6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect .	<p>Sediul social al solicitantului trebuie sa fie in teritoriul GAL Valea Trotusului Bacau.</p> <p>Investitia trebuie sa se realizeze in teritoriu GAL Valea Trotusului Bacau.</p>
---------------------------	--	--

<p>Asociații de Dezvoltare Intercomunitară</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Actul de înființare și statutul ADI 2. Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor 3. Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului cu referire la însușirea / aprobarea de către ADI a următoarelor (condiții obligatorii):<ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți; • caracteristici tehnice investiției / investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.); • nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului • angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit 4. Documente doveditoare privind dreptul de proprietate / administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări / dotări, conform cererii de finanțare. 5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect .	<p>Sediul social al solicitantului trebuie sa fie in teritoriul GAL Valea Trotusului Bacau. Investitia trebuie sa se realizeze in teritoriu GAL Valea Trotusului Bacau.</p>
--	---	---

<p>Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Actul de înființare și statut 2. Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor 3. Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului cu referire la însușirea / aprobarea de către solicitant a următoarelor (condiții obligatorii):<ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți; • caracteristici tehnice investiției / investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.); • nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului • angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit 4. Documente doveditoare privind dreptul de proprietate / administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare. 5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect .	<p>Sediul social al solicitantului trebuie sa fie in teritoriul GAL Valea Trotusului Bacau. Investitia trebuie sa se realizeze in teritoriu GAL Valea Trotusului Bacau.</p>
--	--	---

Asociații și fundații	<ol style="list-style-type: none"> 1. Actul de înființare și statut ONG 2. Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor 3. Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului cu referire la însușirea / aprobarea de către solicitant a următoarelor (condiții obligatorii):<ul style="list-style-type: none"> • necesitatea și oportunitatea investiției; • lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției; • angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți; • caracteristici tehnice investiției / investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.); • nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului • angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit 4. Documente doveditoare privind dreptul de proprietate / administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare. 5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect .	Sediul social al solicitantului trebuie sa fie in teritoriul GAL Valea Trotusului Bacau. Investitia trebuie sa se realizeze in teritoriu GAL Valea Trotusului Bacau.
-----------------------	--	--

Parteneriat informal	<p>1. ACORD DE PARTENERIAT - prin care este desemnat partenerul lider de proiect cu care se va încheia contractul de finanțare și prin care se stabilesc drepturile și obligațiile partenerilor. Liderul de proiect trebuie să fie constituit juridic - cel puțin PFA.</p> <p>2. Documente care atestă forma de organizare a fiecărui membru al Parteneriatului.</p> <p>3. Copia actului de identitate a reprezentantului legal al liderului de proiect. Se vor depune și copiile actelor de identitate ale reprezentanților legali/persoanelor desemnate pentru gestionarea proiectului ale partenerilor implicați în implementarea proiectului;</p> <p>4. Documente doveditoare privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare.</p>	<p>Sunt eligibile parteneriatele informale constituite printr-un Acord de parteneriat, fara a forma o entitate juridica distincta. Acordul de parteneriat trebuie să fie semnat de reprezentanții legali ai tuturor entităților implicate.</p> <p>Documentul va conține în mod obligatoriu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scopul parteneriatului și obiectivele urmărite; - delimitarea clară a rolurilor și responsabilităților fiecărui partener (inclusiv contribuții în natură, financiare sau logistice); - modul de gestionare a activităților comune și de luare a deciziilor; - desemnarea liderului de parteneriat care va reprezenta parteneriatul în relația cu AFIR și GAL și va gestiona proiectul; - angajamentul părților de a asigura funcționarea parteneriatului pe toată durata proiectului, inclusiv perioada de monitorizare post-implementare; <p>Cerințe specifice ale GAL :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toți partenerii trebuie să aibă sediul, punct de lucru sau să își desfășoare activitatea în teritoriul GAL; - În cazul în care infrastructura realizată este utilizată de mai multe UAT-uri/parteneri, se va anexa un protocol de utilizare și întreținere comună. - Proiectul trebuie să demonstreze impact comun asupra comunităților implicate și să se încadreze în obiectivele SDL;
----------------------	---	--

CONDIȚII GENERALE DE ELIGIBILITATE

Criteriile de eligibilitate generale se completează cu prevederile specifice solicitantului și tipului de proiect din GHIDUL DE IMPLEMENTARE Interventia DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, elaborat de AFIR

Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de investiții

Obiectivele proiectelor de investiții se încadrează în prevederile Art. 73 - Investiții din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021. Proiectele de investiții vor respecta criteriile de eligibilitate generale aplicabile conform regulamentelor europene, cadrului național de implementare și Art. 73 din Reg UE 2115/2021 și vor fi verificate de către AFIR în baza fișei de evaluare generală a proiectului, respectiv E1.2L - FIȘA DE EVALUARE GENERALĂ a proiectului tip investiții.

EG 1 - Verificarea eligibilității solicitantului în ceea ce privește:

EG 1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fișa intervenției elaborată de către GAL;

EG 1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și

EURI;

EG 1.3 Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele aplicabile din Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului;

EG 1.4 Solicitantul a respectat condiția de a depune un singur proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL? (conform HG 1570/2022)

EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare;

EG 1.6 Solicitantul a prezentat dovada cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, cu excepția proiectelor pentru care se aplica o rată de finanțare de 100%;

EG 1.7 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanțări cu alte cheltuieli finanțate din FEADR/ EURI sau din alte fonduri publice;

EG 1.8 Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanți privați;

EG 1.9 Solicitantul a aplicat o semnătură electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise.

EG2 - Verificarea eligibilității proiectului:

1. Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF în conformitate cu prevederile legale în vigoare și documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizează investiția;

2. Investițiile propuse de solicitant prin proiect NU se încadrează într-una din categoriile: Intervenții aferente Pilonului I (plăți directe); Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021; Instalarea tinerilor fermieri; Investiții în exploatații agricole/ pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social; Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural. obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A

Atenție! Pistele de biciclete sunt eligibile.

Din punct de vedere al prevederilor și cerințelor HG 907/2016 și Legii 50/1991, proiectele de investiții se împart în următoarele categorii:

a) proiecte cu construcții-montaj care **necesită emiterea Autorizație de construire** (pot include dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente, după caz:

- În cazul construcțiilor noi:

Studiu de Fezabilitate;

Certificat de Urbanism/ Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire).

- Pentru modernizări/ intervenții la construcții existente, care necesită emiterea unei Autorizații de construire/

desființare:

DALI;

Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire);

Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente.

b) proiecte cu construcții-montaj care **NU necesită Autorizație de construire** (pot include și dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente:

Memoriu Justificativ;

Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul deus nu se emite autorizație de construire.

Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente);

☑ Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente) - numai în cazul construcțiilor nefinalizate;

c) proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ). În cazul acestor proiecte nu se va depune SF/ MJ/ DALI. Solicitantul va completa secțiunea A6 din Cererea de finanțare, cu respectarea cerințelor din secțiunea REGULI DE COMPLETARE.

Pentru proiectele de investiții, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediul social sau punctul/ punctele de lucru unde se implementează proiectul pe teritoriul acoperit de GAL.

EG 3 - Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației specifice aplicabile, respectiv:

EG 3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, după caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect (doar în cazul modernizărilor);

EG 3.3 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației naționale privind protejarea patrimoniului local (material și imaterial) (dacă este cazul)

EG 3.4 În cazul proiectelor care propun activități desfășurate în arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui

EG 4 - Necesitatea și oportunitatea investiției

Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia (pentru beneficiari publici și parteneriate public-privat) respectiv:

EG 4.2 Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia (pentru beneficiari publici și parteneriate public-privat).

Verificările Bugetului Indicativ în conformitate cu prevederile fișei intervenției DR 36 LEADER, prevederilor PS 2023-2027 aplicabile costurilor eligibile/ neeligibile și prevederilor RUE 2115/2021 vor viza:

a) Verificarea intensității sprijinului

Rata de finanțare poate fi majorată până la 100% în următoarele cazuri:

i) investiții neproductive (care nu generează un avantaj economic) ;

Atenție! investițiile solicitanților publici care nu generează avantaj economic, inclusiv cele care vizează surse alternative de energie electrică și măsurile de colectare selectivă a deșeurilor se încadrează în această categorie.

ii) investiții în servicii de bază în zonele rurale;

b) Verificarea bugetului indicativ conform HG 907/2016, inclusiv a cheltuielilor eligibile/ neeligibile

Atenție! În cazul proiectelor pentru care solicitantul prezintă drept de creanță pentru terenurile și/ sau clădirile aferente realizării investițiilor (inchiriere, comodat, etc.) și care prevăd cheltuieli cu montaj/ lucrări de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire, acestea vor fi încadrate obligatoriu în buget în categoria cheltuielilor neeligibile, având în vedere faptul că nu vor intra în patrimoniul beneficiarului și nu pot fi relocate.

Se va depune obligatoriu acordul expres al proprietarului de drept al imobilului cu privire la lucrările/ modificările care sunt permise a se realiza asupra imobilului.

În cazul parteneriatelor informale cheltuielile cu montajul/ lucrările de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire pot fi eligibile dacă intră în patrimoniul oricărui partener.

Prevederi privind elaborarea Devizului general:

Având în vedere modificarea la HG 907/ 2016 și introducerea capitolului 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț este necesară detalierea destinației sumelor/ cheltuielilor care vor fi

cuprinse în liniile bugetare 7.1 și 7.2.

Cap 7.1 Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1) Din HG 907/2016 - Art. 10 alin. (21):

În cadrul devizului general se vor cuprinde cheltuieli destinate acoperirii eventualelor diferențe de costuri determinate de lucrările care pot apărea pe parcursul fazelor de proiectare și asistenței tehnice pe durata de execuție, ca urmare a completării sau optimizării soluțiilor tehnice stabilite la fazele anterioare. Sumele cu această destinație constituie marja de buget și pot fi utilizate potrivit prevederilor art. 12, până la finalizarea, elaborării/definitivării proiectului tehnic de execuție și a detaliilor de execuție.

La Faza PT componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire (art.12(1)).

Nu este obligatoriu ca în urma întocmirii proiectului tehnic să mai rămână vreo sumă la cap. 7.1, ea putând fi transferată integral la cap.4, în funcție de soluțiile stabilite la faza PT.

Deoarece valoarea maximă a devizului nu se mărește, nu este necesară aprobarea noilor indicatori tehnico-economici (art 7 alin. (6)) de către beneficiar, dar odată cu înaintarea spre avizare a proiectului tehnic către AFIR, se va înainta și propunerea de modificare a bugetului indicativ al proiectului prin act adițional, conform noii structuri a bugetului.

Suma aferentă Cap 7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare este destinată pentru ajustarea prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor, conform clauzelor de ajustare necesar a fi incluse în documentația de atribuire și în contractul de lucrări.

-La achizițiile publice: Autoritatea contractantă este obligată să includă clauze de ajustare/ revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele de servicii sau furnizare care se derulează pe o perioadă ce depășește 24 de luni și pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (art. Art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016).

IMPORTANT!

Art. 10 (5) Pe parcursul execuției obiectivului de investiții, devizul general se poate revizui prin grija beneficiarului investiției/ investitorului, prin compensarea cheltuielilor între capitolele/ subcapitolele de cheltuieli care intră în componența lucrărilor de construcții-montaj din devizul general, cu încadrarea în valoarea totală de finanțare.

(51) În limita indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în documentațiile tehnico-economice aprobate potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (7) și art. 9 alin. (4), diferențele de sume rezultate la capitolele/subcapitolele din devizul general întocmit la faza studiu de fezabilitate sau documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și capitolele/subcapitolele din devizul general rezultat în urma finalizării procedurilor de achiziții se pot utiliza pentru majorarea sumelor prevăzute la orice capitol/subcapitol din devizul general, cu respectarea prevederilor din legislația în domeniul achizițiilor publice*.

*prevederea a fost adaptată și pt beneficiarii privați (vezi cap. 4.7 MODIFICAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII punctul 2 din Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

NOTĂ: Stabilirea/aprobarea bugetelor proiectelor cu referire la CAP. 7 și cu precădere la cap 7.2 - Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare trebuie să se facă încă de la faza de evaluare/selectare sau cel mai târziu la faza de contractare (pentru beneficiarii publici), unde conform art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016 beneficiarii sunt obligați să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului contractului pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (proiectele cu construcții montaj de obicei depășesc această durată). Pentru acest tip de proiecte înainte de lansarea achiziției de lucrări este obligatorie alocarea unei sume la cap 7.2 destinată rezervei de implementare, pentru acoperirea ajustării prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor.

ATENȚIE: Nu se acceptă includerea de cheltuieli (eligibile și/sau neeligibile) în subcapitolul 4.1 Construcții și instalații fără detalierea în devizele pe obiect a lucrărilor corespunzătoare spațiilor / instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor din cadrul capitolului 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care sunt neeligibile.

c) Verificarea rezonabilității prețurilor

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici: să fie date, personalizate și semnate; să conțină detalierea unor specificații tehnice minime, comparabile cu cele prevăzute prin MJ; să conțină prețul de achiziție pentru serviciile respective.

Pot fi acceptate și facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe internet (PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor) pentru bunuri de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

d) Verificarea Planului Financiar

Metodologia de verificare a fiecărui criteriu de eligibilitate se regăsește în Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36.

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE LOCALE (STABILITE LA NIVELUL GAL)

Atenție ! Pentru verificarea fiecărui criteriu de eligibilitate toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.1 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare. În cazul în care informațiile necesare verificării anumitor criterii se regăsesc în alte secțiuni, se va face referire la acele secțiuni din cererea de finanțare.

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare si documente obligatorii
EG 1	Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili	<p>Se verifica tipurile de beneficiari eligibili conform Fisei Interventiei din SDL.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se verifică conformitatea informațiilor menționate la secțiunea B INFORMATII PRIVIND SOLICITANTUL din Cererea de finanțare cu informațiile din documentele care atestă forma de organizare a solicitantului, prezentate. - Se verifica Declaratia pe propria raspundere de la secțiunea F din Cererea de finanțare <p>DOCUMENTE OBLIGATORII</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului <ul style="list-style-type: none"> - Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor; - Actul de înființare și statutul ONG; - Actul de înființare și statutul ADI; - Documente specifice Parteneriatelor informale - Acordul de parteneriat și Documente care atestă forma de organizare a fiecărui membru al Parteneriatului 2. In cazul Autoritatilor publice locale se verifica CIF 3. Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului; Hotararile de Consiliu local pentru implementarea proiectului (in cazul ADI); Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului ; ACORD DE PARTENERIAT - dupa caz <p>Document care atestă forma de organizare a solicitantului, altele decât cele de mai sus*</p> <p>*se vor încărca documentele pentru formele de organizare neprecizate mai sus.</p>

<p>EG 2</p>	<p>Proiectul de investiții se încadrează în categoria de acțiuni eligibile finanțabile.</p>	<p>Pentru a fi eligibilă, investiția trebuie să se încadreze tipul de sprijin prevazut în fisa măsurii:</p> <p>Investiții în capacități de producție a energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc.), inclusiv sisteme de obținere a energiei pe bază de bioproduse.</p> <p>Se verifica secțiunea A6 Descrierea proiectului din Cererea de finanțare. Se verifica dacă solicitantul a bifat corect în Cererea de Finanțare categoriile de la punctul A9.4 și a depus documentele aferente investiției :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016 pentru obiectivele/proiectele noi și mixte de investiții - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție. - Certificat de Urbanism /Autorizație de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire) <p>Proiectul Tehnic se va depune ulterior contractării proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj) - Negativă din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite Autorizație de construire. <p>- Cererea de finanțare pentru proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6, 3.7.1 din bugetul indicativ). Solicitantul va completa secțiunea A6 din Cererea de finanțare.</p> <p>DOCUMENTE OBLIGATORII</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cererea de finanțare; 2. SF/MJ; 3. Certificat de Urbanism /Autorizație de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire); 4. Negativă din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local).
		<p>Pentru a fi eligibilă, investiția trebuie să fie amplasată în teritoriul GAL Valea Trotusului.</p> <p>Sediul social sau punctele de lucru (care vizează investiția) ale beneficiarului trebuie să fie în teritoriul GAL Valea Trotusului Bacău.</p> <p>Se verifica dacă informațiile menționate la secțiunea A8 Amplasarea proiectului și B Informații privind solicitantul din Cererea de finanțare corespund cu cele din documentele prezentate.</p> <p>Atât pentru proiectele care necesită Autorizație de construire cât și pentru proiectele care nu necesită Autorizație de construire se verifică următoarele documente și condiții, după caz :</p>

EG 3

Investiția se realizează pe teritoriul
GAL.

-CIF; Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor; Actul de înființare și statutul ONG; Actul de înființare și statutul ADI; Documente specifice Parteneriatelor informale - Acordul de parteneriat și Documente care atestă forma de organizare a fiecărui membru al Parteneriatului

- Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României;

- Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public a altor bunuri (supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii);
- Extras de carte funciara din care sa reiasa intabularea in domeniul public a dreptului de proprietate asupra bunului pentru unitatea administrativ teritoriala (terenul pe care urmeaza a se realiza investitia si/sau a drumului de interes local) care face obiectul Cererii de finantare pentru unitatea administrativ-teritoriala
- Documente doveditoare de către ONG-uri/ADI-uri/etc privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare;

- Documente doveditoare a dreptului de proprietate/ administrare pe o perioadă de minimum 10 ani asupra bunurilor imobile care fac obiectul realizării investiției propuse - pentru solicitanți cu alte forme de organizare

DOCUMENTE OBLIGATORII:

1. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului
- Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor;
- Actul de înființare și statutul ONG;
- Actul de înființare și statutul ADI;
- Documente specifice Parteneriatelor informale - Acordul de parteneriat și Documente care atestă forma de organizare a fiecărui membru al Parteneriatului

2. In cazul Autoritatilor publice locale se verifica CIF

3. Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului; Hotararile de Consiliu local pentru implementarea proiectului (în cazul ADI); Hotărârea Adunării Generale a ONG pentru implementarea proiectului ; ACORD DE PARTENERIAT- dupa caz.

Se verifica Informatiile referitoare la : - precizarea explicita că se vor instala capacități noi, nu se modernizează/înlocuiesc cele existente;

- Capacitatea instalată propusă în kW; - Soluția tehnică propusă cu descrierea tehnologiilor, tipul echipamentelor (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc.), in Cererea de finantare si in documentatia tehnica a proiectului, dupa caz :

- Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016

pentru obiectivele/proiectele noi de investiții - doar pentru

EG 4

Investiția trebuie să vizeze înființarea de capacități noi de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv pe bază de bioproduse.

proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție.

-Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj);

- Cererea de finanțare pentru proiecte de dotari si/sau cu echipamente fara montaj (in cazul in care exista cheltuieli eligibile si neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6, 3.7.1 din bugetul indicativ). Solicitantul va completa sectiunea A6 din Cererea de finanțare.

Se verifică Certificatul de urbanism (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1)

Se verifică Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/ Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construcție (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2)

Se verifica Ofertele daca acestea contin :

- **Caracteristicile echipamentelor** – putere nominală, randament, standarde, certificări, etc

Oferte conforme - documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor.*

* Ofertele trebuie să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, respectiv:

Să conțină prețul de achiziție, defalcat pe categorii de bunuri/servicii.

Ofertele conforme reprezintă oferte comparabile, care răspund cerințelor din punct de vedere al performanțelor și parametrilor din cererea de oferte, al obiectului acestora și din punct de vedere financiar și sunt transmise de către operatori economici reali și care îndeplinesc condițiile de calificare, verificabile de către experții evaluator.

Atentie ! În cadrul acestei intervenții, **nu sunt eligibile cheltuielile aferente înlocuirii echipamentelor existente de producere a energiei din surse regenerabile.** Sunt sprijinite doar investițiile care vizează instalarea de **noi capacități de producere** a energiei din surse regenerabile.

Se verifică fisele tehnice ale echipamentelor propuse care presupun investiții în înființarea de capacități noi de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv pe bază de bioproduse.

DOCUMENTE OBLIGATORII:

- CF/ SF/ MJ;
- Certificat de urbanism;

		<p>- Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/ Consiliul local);</p> <p>- Oferte conforme;</p>
EG 5	Investiția trebuie să propună o capacitate minimă de 20 kW.	<p>Pentru respectarea acestui Criteriu de eligibilitate, Capacitatea instalată propusă a investiției, conform specificațiilor tehnice, trebuie să fie de minim 20 kW.</p> <p>Capacitatea instalată va fi determinată conform ofertei tehnice a echipamentelor propuse, și confirmată în memoriu justificativ/ studiu de fezabilitate.</p> <p>Se verifica :</p> <p>- Studiu de fezabilitate Conform HG. 907/ 2016 - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 din cererea de finanțare - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție , <u>in care este precizată capacitatea instalată minimă propusă de 20 kW;</u></p> <p>- Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 din cererea de finanțare - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj), <u>in care este precizată capacitatea instalată minimă propusă de 20 kW;</u></p> <p>DOCUMENTE OBLIGATORII:</p> <p>- SF/MJ;</p> <p>- Oferte conforme;</p>

TIPURI DE INVESTIȚII/SERVICII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE

TIPURI DE INVESTIȚII ELIGIBILE: investiții în capacități de producție a energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc.), inclusiv sisteme de obținere a energiei pe bază de bioproduse.

Cheltuieli eligibile:

În cadrul unui proiect, cheltuielile pot fi eligibile și neeligibile.

Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente acestei intervenții.

Finanțarea va fi acordată doar pentru rambursarea cheltuielilor eligibile, cu o intensitate a sprijinului stabilită în conformitate cu fișa intervenției din SDL aprobată de către AM PS, în limita valorii maxime a sprijinului din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115, pentru tipul de proiect.

Dispoziții privind eligibilitatea cheltuielilor:

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

- Cap. 4.7.3 Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau

comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027 – Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR;

- Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 - Art. 2 punctul f), g), Art.18 - "Costurile generale ale proiectului la care se referă alin. (1) se defalcă pe subcapitole bugetare în cadrul bugetului indicativ al proiectului și trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj, dar nu mai mult de 200.000 euro, respectiv în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții neproductive și în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj și investiții neproductive."

- Schema de ajutor de minimis - "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității", care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;

- Regulamentul (UE) 2021/2115 - Art. 86 - Eligibilitatea cheltuielilor

Cap.4.7.3 - Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS PAC 2023-2027, menționează următoarele Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR:

1. Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
2. Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
3. Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatație în acord cu Art 73 alin.(5) din R(UE) 2115/2021

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Cheltuielile neeligibile sunt:

- a. achiziția de drepturi de producție agricolă;
- b. achiziția de drepturi la plată;
- c. achiziția de terenuri:
  - i. pentru proiectele de tip investiții este neeligibilă achiziția de terenuri construite/ neconstruite;
- d. achiziția de animale, achiziția de plante anuale și plantarea acestora în alte scopuri decât:
  - i. cel al refacerii potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unui eveniment catastrofal;
  - ii. cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;
  - iii. cel al creșterii raselor pe cale de dispariție, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, în cadrul angajamentelor menționate la articolul 70; sau menționate la articolul 70; sau
  - iv. cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică în temeiul angajamentelor menționate la

articolul 70;

v. în scop social pentru multiplicare zootehnică;

e. rata dobânzii debitoare, cu excepția celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;

f. investițiile în infrastructuri de mare amploare, astfel cum sunt stabilite de statele membre în planurile lor strategice PAC, care nu fac parte din strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzute la articolul 32 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția investițiilor în banda largă și în măsuri preventive de protecție costieră și împotriva inundațiilor destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;

g. investițiile în împădurire care nu sunt coerente cu obiectivele în materie de mediu și de climă conforme cu principiile gestionării durabile a pădurilor, dezvoltate în Orientările paneuropene privind împădurirea și reîmpădurirea.

În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile intervențiilor excluse de la finanțare prin DR 36 - LEADER, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei intervenții.

Conform fișei tehnice a DR 36 - LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Intervenții aferente Pilonului I;
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art. 76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din R(UE)2021/2115;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatații agricole/pomicole, **cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social**;
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuielile neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Capitolul 4.7 Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală din PS 2023-2027. Acestea sunt următoarele:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția:
  - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor
  - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, plantații de struguri de masă, hamei și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor de investiții care vizează activități non-agricole cu scop economic.

CHELTUIELI NEELIGIBILE LOCALE

Nu sunt eligibile cheltuielile care vizează înlocuirea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile

CRITERII DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI

Atenție ! Pentru verificarea fiecărui criteriu de selecție toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.2 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de selecție - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare Criteriile de selecție ale proiectelor

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj maxim
1.	Principiul prioritizării categoriei de beneficiar eligibil.	25 puncte
CS1.1	Proiecte depuse de Asociații și fundații	25 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selecție se acorda punctaj solicitantului care se incadreaza in categoria Asociații și fundații.</p> <p>Documente obligatorii: - Actul de înființare și statutul ONG-ului; - Încheierea privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificatul de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor.</p>		
CS1.2	Proiecte depuse de Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor	20 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selecție se acorda punctaj solicitantului care se incadreaza in categoria Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor.</p> <p>Documente obligatorii: - Actul de înființare și statutul ONG-ului; - Încheierea privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificatul de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor.</p>		
CS1.3	Proiecte depuse de Autoritati publice locale/ ADI uri	15 p

<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie se acorda punctaj solicitantului care se incadreaza in categoria Autoritati publice locale/ ADI uri.</p> <p>Documente obligatorii: - CIF; - Actul de înființare și statutul ADI.</p>		
CS1.4	Proiecte depuse de un Parteneriat informal	10 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie se acorda punctaj solicitantului care se incadreaza in categoria Parteneriat informal.</p> <p>Documente obligatorii: - Acord de parteneriat.</p>		
2.	Principiul prioritizării tipului capacității de producere a energiei	25 puncte
CS2.1	Proiecte care vizeaza capacitati de producere a energiei din sursa solară	25 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie vor obtine punctaj solicitantii care propun prin proiect capacitati de producere a energiei din sursa solara.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare; - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ; - Oferte.</p>		
CS2.2	Proiecte care vizeaza capacitati de producere a energiei - aerotermală, hidrotermală, geotermală, etc .	20 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie vor obtine punctaj solicitantii care propun prin proiect capacitati de producere a energiei aerotermală, hidrotermală, geotermală, etc .</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare; - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ; - Oferte.</p>		
CS2.3	Proiecte care vizeaza capacitati de producere a energiei pe baza de bioproduse	15 p

<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie vor obtine punctaj solicitantii care propun prin proiect capacitati de productie a energiei pe baza de bioproduse.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare; - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ; - Oferte.</p>		
CS 2.4	Proiecte care vizeaza capacitati de productie a energiei din sursa eoliană	10 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: La acest criteriu de selectie vor obtine punctaj solicitantii care propun prin proiect capacitati de productie a energiei din sursa eoliană.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare; - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ; - Oferte.</p>		
3.	Principiul prioritizării capacității instalate.	50 puncte
CS3.1	Capacitate instalată propusa mai mare de 50 Kw	50 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: Solicitantii care propun in proiect investitii in capacitati de productie a energiei din surse regenerabile cu o capacitate instalata propusa mai mare de 50 Kw, obtin 50 puncte.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ.</p>		
CS3.2	Capacitate instalată propusa cuprinsa intre 21 kw - 50 kw	25 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: Solicitantii care propun in proiect investitii in capacitati de productie a energiei din surse regenerabile cu o capacitate instalata propusa cuprinsa intre 21 kW si mai putin de 50 kw, obtin 25 puncte.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ.</p>		

CS3.3	Capacitate instalată propusa 20 kw	15 p
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii: Solicitanții care propun în proiect investiții în capacități de producție a energiei din surse regenerabile cu o capacitate instalată propusă de minim 20 kw, obțin 15 puncte.</p> <p>Documente obligatorii: - Cererea de finanțare; - Studiul de fezabilitate/Memoriul justificativ.</p>		

CRITERIILE DE DEPARTAJARE

Atenție! Pentru verificarea fiecărui criteriu de departajare, toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.3 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de departajare. Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare.

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare si documente obligatorii
CD 1	Valoarea eligibilă a proiectului	Se prioritizează proiectele cu valoarea eligibilă mai mare. Documente obligatorii : -Bugetul indicativ din Cererea de finanțare -Planul financiar din Cererea de finanțare -SF/MJ/
CD 2	Capacitatea instalată	Se prioritizează proiectele cu o capacitate mai mare instalată: Documente obligatorii : - Cererea de finanțare - SF/MJ - Oferte.

MODALITATEA DE SOLICITARE A INFORMAȚIILOR SUPLIMENTARE ȘI TERMENELE DE RĂSPUNS

Expertii verficatori pot solicita informații suplimentare cu respectarea prevederilor **Manualului de Procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR.**

SOLICITARE INFORMAȚII SUPLIMENTARE LA NIVEL GAL

În perioada de evaluare și selecție, pentru clarificarea documentelor prezentate de solicitanți, GAL poate solicita clarificări cu transmitere prin sistemul informatic. Solicitățile de informații suplimentare se încarcă în platformă cu semnătura reprezentantului legal/managerului GAL și includ în mod obligatoriu un termen de răspuns și implicațiile care decurg în cazul nerespectării acestui termen. Informații suplimentare, se solicită în următoarele cazuri, cu titlu de exemplu:

-documentele prezentate sau mențiunile din Cererea de Finanțare conțin informații insuficiente sau există informații contradictorii între mențiunile acestora;

- pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără a schimba starea de fapt de la momentul depunerii. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare.

- în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste curențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

În situația în care experții verificatori descoperă erori de formă, cererea de finanțare va fi admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

Exemple de erori de formă : lipsa unor bife, semnături, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător etc.

Documentele obligatorii care nu sunt depuse dintr-o eroare materială, dar au fost emise înainte de data depunerii dosarului, se vor accepta la informații suplimentare.

Solicitantul trebuie să încarce în platforma răspunsul (semnat de reprezentantul legal) la solicitarea de informații suplimentare în termen de maxim 5 zile calendaristice de la data încarcerii de către GAL în platforma a solicitării de clarificări. La calcularea termenului de răspuns, nu intră în calcul ziua transmiterii documentului la solicitant și nici ziua când se împlinește termenul.

SOLICITARE INFORMAȚII SUPPLEMENTARE LA NIVEL AFIR

În etapa de verificare a încadrării proiectului Expertii OJFIR/ CRFIR vor solicita documente și informații suplimentare prin formular E3.4L, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/ GAL, dar nu mai mult de 7 (șapte) zile lucrătoare de la comunicare. Prin excepție, în cazul în care solicitarea de informații suplimentare vizează prezentarea de către solicitant a unui document emis de o instituție publică, solicitantul va prezenta dovada demersului făcut la instituția respectivă în termenul precizat în adresă, urmând ca acesta să depună documentul imediat după eliberarea acestuia de către instituția publică, în termenele legale sau procedurale specifice instituției respective.

Experții verificatori pot solicita informații suplimentare cu respectarea prevederilor Manualului de Procedură operațională pentru solicitarea de informații suplimentare în cadrul unui proiect cu finanțare din FEADR .

Astfel, în cazul în care, pentru verificarea unui criteriu de eligibilitate sau selecție expertul consideră că sunt necesare informații suplimentare, acestea se solicită în următoarele cazuri, cu titlu de exemplu:

- în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora;
- pentru criteriile de eligibilitate se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără a schimba starea de fapt de la momentul depunerii. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii de finanțare. Documentele obligatorii care nu sunt depuse dintr-o eroare materială, dar au fost emise înainte de data depunerii dosarului, se vor accepta la informații suplimentare.
- în cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective;
- dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, tot prin formularul de solicitare a informațiilor suplimentare, cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect;
- în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau dacă încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/ neeligibile nu este făcută corect;
- în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste curențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau

erori materiale.

În cadrul verificării condițiilor de eligibilitate experții verificatori pot constata erori de formă făcute de către solicitant în completarea cererii de finanțare.

În aceste situații în care experții verificatori descoperă erori de formă, cererea de finanțare va fi admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

Ca exemple de erori de formă pot exista: lipsa unor bife, semnături, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător etc.

În situația în care solicitantul nu răspunde la solicitarea de informații suplimentare în termenul prevăzut procedural, dacă acestea vizează criteriile de eligibilitate, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă, respectiv contract de finanțare neîncheiat.

Atentie!

În cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul cererii de finanțare, expertul constată erori de completare a cererii de finanțare, după solicitarea informațiilor suplimentare și primirea și analizarea răspunsului solicitantului la solicitarea de informații suplimentare expertul creează un incident pentru corectarea în baza de date a erorilor. Corectarea va fi confirmată prin primirea pe e-mail a unui mesaj de închidere a incidentului.

Solicitările de informații suplimentare care vizează GAL se vor face în situația în care sunt necesare clarificări privind documentele aferente procesului de evaluare și selecție în urma căruia Cererea de finanțare a fost selectată precum și pentru clarificarea unor aspecte privind prevederi din Ghidul solicitantului aferent intervenției lansate cum ar fi, dar nu limitat la: eligibilitate solicitant, eligibilitate cheltuieli, rata de finanțare, etc.

VALOAREA MAXIMĂ A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Tipul sprijinului	Observații
Rambursarea costurilor eligibile efectiv suportate de către beneficiar	În conformitate cu Hotărârea 1570/2022, se poate acorda avans de până la 50% din valoarea sprijinului nerambursabil. Plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară.
Intensitatea sprijinului	
Rata sprijinului este de maxim 100% din costurile eligibile ale proiectului, pentru investiții neproductive, în interesul comunității (care nu generează un avantaj economic).	
Alte informații relevante legate de acordarea sprijinului	
În conformitate cu Hotărârea 1570/2022, se poate acorda avans de până la 50% din valoarea sprijinului nerambursabil. Plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară.	
Valoarea sprijinului/proiect (euro)	
Valoarea sprijinului/proiect este de maxim 200.000 euro. Valoarea maximă a sprijinului va fi adaptată la sumele ramase disponibile pe intervenție	
Intervenția face obiectul evaluării specifice a ajutorului de minimis	
Nu	

INFORMAȚII PRIVIND INDICATORII DE MONITORIZARE

Valoare indicator	Codificare indicator	Modalitatea de completare
-------------------	----------------------	---------------------------

20 MW	R.15-Investiții sprijinite în capacitatea de producție a energiei din surse regenerabile, inclusiv în bio-bazate (în MW)	Indicatorii monitorizati la nivelul AFIR prin Cererea de finantare vor fi completati in sectiunea dedicata - Anexa INDICATORI DE REZULTAT SI DE REALIZARE, iar indicatorii care nu se regasesc in lista de indicatori monitorizata la nivel AFIR vor fi explicati in sectiunea referitoare la verificarea GAL (sectiunea E2.1) In oferta tehnica trebuie sa fie mentionată capacitatea instalata a investitiei
-------	--	--

INFORMAȚII PRIVIND COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal.

Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.

Pașii care trebuie parcurși de solicitant pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în aplicația specifică DR 36, sunt următorii:

- din pagina www.afir.ro accesează pagina aferentă sesiunii DR 36
- își creează cont în aplicație sau se loghează cu contul existent
- descarcă cererea de finanțare și anexele acesteia
- completează Cererea de finanțare și anexele acesteia
- încarcă proiectul (Cererea de finanțare și alte documente completate și elaborate conform cerințelor aplicabile)

Cererea de finanțare utilizată de solicitanți va fi cea/ cele disponibilă/ disponibile în pachetul aferent apelului lansat (format PDF editabil).

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) va conduce la declararea proiectului ca nefiind încadrat corect și respingerea Dosarului Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie redactată electronic, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza toate informațiile necesare și relevante pentru tipul de intervenție, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală. Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

Solicitanții, la completarea Cererii de finanțare, la „Alte documente justificative (după caz)” din secțiunea Lista documentelor anexate proiectelor aferente intervenției DR 36 LEADER pot depune și alte documente decât cele care sunt menționate în listă, care să demonstreze aspecte legate de eligibilitatea generală a proiectului, așa cum sunt acestea detaliate în Ghidul de implementare și/ sau Manualul de procedură pentru implementarea DR36, pentru fiecare tip de proiect.

Modelele cadru conțin secțiunile/ datele/ informațiile necesare evaluării de către AFIR a criteriilor de eligibilitate generală, la care GAL-urile vor adauga criteriile de selecție, criteriile de eligibilitate locale și condițiile aferente pentru verificarea acestora în secțiunile destinate informațiilor necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale și criteriilor de

selecție.

Formatele standard pentru cererile de finanțare includ informațiile necesare pentru verificarea criteriilor generale de eligibilitate. Pentru criteriile de selecție și criteriile de eligibilitate locale GAL –urile au obligația detalierii acestor criterii și a documentelor necesare verificării acestora în Ghidurile intervențiilor lansate. Solicitantul va completa informațiile solicitate în secțiunile obligatorii, în funcție de informațiile necesare pentru îndeplinirea criteriilor.

Formularul Cerere de Finanțare se va redacta electronic, în limba română și trebuie însoțit de anexele prevăzute în fiecare tip de cerere. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Documentele obligatorii de anexat la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi cele precizate în fiecare formular de cerere de finanțare.

Compartimentul tehnic al GAL-urilor asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea modelelor cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului.

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR vor include declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal asumată de către reprezentantul legal al solicitantului.

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ ajutor/ angajamente/ contracte/ decizii/ alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PS în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 151 din Regulamentul (UE) 2021/2.115, sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 /46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002).

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE! Aplicațiile/ serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite de solicitant în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant prin reprezentantul legal, calitatea de reprezentare fiind stabilită potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea

entității/ persoanei juridice respective și conform statutului/ actului constitutiv al persoanei juridice respective).

În mod excepțional, de imposibilitate a reprezentantului legal de a semna documentele, din motive independente de voința sa, acestea pot fi semnate de un împuternicit, desemnat prin procură notarială.

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/ entități acestea se vor scana.

Depunerea proiectelor de către solicitanți în urma lansării apelurilor de selecție se realizează on-line, în format electronic, în cadrul sistemului informatic de gestiune a cererilor de finanțare al AFIR.

TIPURILE DE DOCUMENTE, AVIZE, AUTORIZAȚII SAU STUDII, DUPĂ CAZ, PE CARE SOLICITANȚII SAU BENEFICIARII TREBUIE SĂ LE PREZINTE LA DEPUNERE, CONTRACTARE ȘI PLATĂ

LISTA DOCUMENTELOR PREZENTATE LA DEPUNERE

1. Documentație tehnică proiect

Doc. 1.a) Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016 pentru obiectivele/proiectele noi și mixte de investiții - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 (din Cererea de finanțare) - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

Doc. 1.b) Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții (**DALI**) Conform HG. 907/ 2016 pentru modernizări/ intervenții la construcții existente - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 (din Cererea de finanțare) - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

Doc. 1.c) Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 (din Cererea de finanțare) - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj)

Doc. 1.d) Anexa C – pentru solicitanții cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F (numai pentru investițiile de tip economic competitiv – vezi punctul 9.1 din Cererea de finanțare)

Doc. 1.e) Anexa B – pentru celelalte categorii de statut juridic (numai pentru investițiile de tip economic competitiv – vezi punctul 9.1 din Cererea de finanțare)

Doc. 1.f) Certificat de urbanism (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 din Cererea de finanțare)

Sau

Doc. 1.g) Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire)

Doc. 1.h) Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul deșus nu se emite autorizație de construcție (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 din Cererea de finanțare)

Doc. 1.i) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

Doc. 1.j) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor

Doc. 1.k) Oferte conforme - documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor.*

* Ofertele trebuie să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, respectiv:

-Să conțină prețul de achiziție, defalcat pe categorii de bunuri/servicii. Ofertele conforme reprezintă oferte comparabile, care răspund cerințelor din punct de vedere al performanțelor și parametrilor din cererea de oferte, al obiectului acestora și din punct de vedere financiar și sunt transmise de către operatori economici reali și ca îndeplinesc condițiile de calificare, verificabile de către experții evaluator

Doc. 1.l) Hotărârea Consiliului Local pentru implementarea proiectului, cu referire la următoarele puncte obligatorii (în cazul solicitanților publici):

- necesitatea și oportunitatea investiției;
- lucrările sunt prevăzute în bugetul/bugetele local/e pentru perioada de realizare a investiției;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și/sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- caracteristici tehnice (lungimi, arii, volume, capacități etc.)
- nominalizarea reprezentantului legal al comunei pentru relația cu AFIR în derularea proiectului
- angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit

Sau

Doc. 1.m) Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului specific fiecărei categorii de solicitanți cu referire la însușirea / aprobarea de către ONG/Asociații și fundații/Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor/Parteneriate informale a următoarelor (condiții obligatorii):

- necesitatea și oportunitatea investiției;
- lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- caracteristici tehnice investiției / investițiilor propuse (lungimi, arii, volume capacități etc.);
- nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului
- angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit

2. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investiției :

2.1 Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei/comunelor, întocmit conform legislației în vigoare privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, atestat prin Hotărâre a Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României.

Și

2.2 Hotărârea Consiliului Local privind aprobarea modificărilor și/sau completărilor la inventar în sensul includerii în domeniul public a altor bunuri (supusă controlului de legalitate al Prefectului, în condițiile legii)

2.3 Documente doveditoare de către ONG/Asociații și fundații/Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor/Parteneriate informale privind dreptul de proprietate /administrare pe o perioadă de 10 ani, asupra bunurilor imobile la care se vor efectua lucrări/dotări, conform cererii de finanțare;

3. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect .

4. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului

4.1 Încheiere privind înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, rămasă definitivă / Certificat de înregistrare în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor pentru ONG, ADI, Composesorate, Obști și alte forme asociative de

proprietate asupra terenurilor, Asociații și fundații

4.2 Actul de înființare și statutul ONG

4.3 Actul de înființare și statutul ADI

4.4 Documente specifice Parteneriatelor informale - Acordul de parteneriat și Documente care atestă forma de organizare a fiecărui membru al Parteneriatului

7. Certificat de urbanism pentru proiecte cu construcții-montaj (care pot include dotări și echipamente fără montaj) și care necesită Autorizație de

construcție

sau

Autorizație de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire)

Dacă este cazul, va fi însoțit de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare; aflate în termenul de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare.

8. Documente privind obiectivele de patrimoniu

8.1 Avizul emis de către Ministerul Culturii sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, respectiv Direcțiile Județene pentru Cultură pe raza cărora sunt amplasate obiectivele, conform Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care să confirme faptul că obiectivul propus spre finanțare face parte din patrimoniul cultural de interes local – grupa B și că se poate interveni asupra lui (documentația este adecvată) – dacă este cazul

Sau

8.2 Documentul pentru obiectivele de patrimoniu neclasificate

9. Dovada eliberată de Muzeul județean, prin care se certifică verificarea documentară și pe teren, asupra unor intervenții antropice cu caracter arheologic în perimetrul aferent proiectului propus pentru finanțare nerambursabilă (OG 43/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare) - dacă este cazul

10. Certificat de acreditare ca furnizor de servicii sociale (doar pentru proiectele care propun servicii sociale și doar dacă prin proiect se propune furnizarea serviciilor sociale acreditate).

11. Acordul administratorului/custodelui pentru ariile naturale protejate – dacă este cazul, adică activitatea propusă prin proiect se desfășoară într-o arie naturală protejată.

12. Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și functionale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, etc), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect – dacă este cazul

13. Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costurile și stadiul proiectului, perioada derulării contractului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2002, pentru aceleași tipuri de investiții.

14. Documente care să ateste expertiza experților de a implementa activitățile proiectului (cv-uri, diplome, certificate, referințe, atestare ca formator emise conform legislației naționale în vigoare etc.) – numai pentru proiectele care au componenta de servicii

15. Angajament privind valorificarea, diseminarea, promovarea studiului/ monografiei etc. privind patrimoniul cultural și natural (este obligatoriu numai pentru proiectele care vizează astfel de activități).

16. Program de promovare care include un plan de informare defalcat pe acțiuni, mijloace, perioade și activități de promovare cu rezultate scontate pentru proiectul depus (este obligatoriu pentru proiectele care prevăd activități de informare și promovare a unor produse)

17. Fundamentarea bugetului aferent componentei de servicii pe categorii de cheltuieli eligibile, corelate cu activitățile și rezultatele proiectului - numai pentru proiectele care au componenta de servicii

18. Declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al ONG-ului/ADI/ Composesorate, Obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor, Asociații și fundații, Parteneriat informal care să specifice numărul estimat de beneficiari ai proiectului.

19. Alte documente justificative (după caz)

LISTA DOCUMENTELOR PREZENTATE LA CONTRACTARE

1. Proiectul tehnic (PT)*

beneficiarii publici vor depune PT-ul ulterior contractării proiectului

2. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitantii au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

3. Graficul de eșalonare a datoriilor la bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

4. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise de o instituție financiară în original (extras de cont și/ sau contract de credit) - dacă este cazul.

5. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

LISTA DOCUMENTELOR PREZENTATE LA DEPUNEREA TRANSELOR DE PLATA

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele:

- Proiectul tehnic

- Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

Modelele de formulare care trebuie completate/ prezentate de beneficiar sunt disponibile pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

CONDIȚII PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR

AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ

PLATA PENTRU PROIECTELE DE INVESTIȚII

Precizari referitoare la acordarea avansului

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin intervenția DR 36 LEADER pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor aferente DR 36 LEADER din cadrul PS PAC 2023-2027, cu condiția constituirii unei garanții, corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate și cu prevederile art. 44 ale Reg. (UE) nr. 2021/2116, ale art. 23 din OUG nr.85/2023, respectiv ale art. 10 din HG nr. 1570/2022.

Garanția aferentă avansului trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR, se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului și trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 din Regulamentului (UE) nr. 2116/2021 al Parlamentului și al Consiliului european din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare.

Pentru obținerea unei sume în avans, beneficiarii vor depune o solicitare în acest sens, la SLINA – CRFIR/ OJFIR, utilizând formularele menționate în Instrucțiunea de Plată (Anexa V la Contractul de finanțare).

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici CU construcții montaj, acordarea avansului poate fi realizată în două variante, respectiv:

1. În două tranșe:

- Maxim 10% după semnarea contractului de finanțare;

- Diferența până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor.

2. O singură tranșă de până la maxim 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională va fi acordată după emiterea ordinului de începere a lucrărilor

În cazul proiectelor aferente beneficiarilor publici care depun proiecte FĂRĂ construcții montaj, aceștia pot solicita un avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă după semnarea Contractului de Finanțare și numai după avizarea achiziției majoritare de către AFIR.

Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat ca, în vederea prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară (înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României), care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda la executarea garanției.

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Precizari referitoare la depunerea dosarelor Cerere de plata

Pentru toate cererile de plată, GAL va efectua verificări cu privire la conformitatea acestora și menținerea criteriilor de eligibilitate specifice locale și a criteriilor de selecție.

Verificarea menținerii criteriilor de eligibilitate generale se va face de către experții AFIR.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare.

În cazul proiectelor de investiții care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcții montaj este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele:

- Proiectul tehnic,
- Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele menționate mai sus în termenul prevăzut procedural, Contractul de Finanțare se reziliază.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în instrucțiunile de plată (Anexa V la Contractul de finanțare) publicate pe pagina de internet www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de Plată.

PROCEDURA DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Evaluarea și selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiunea LEADER 2023-2027.

Pe durata procesului de evaluare la nivelul GAL, personalul GAL va respecta propriile proceduri de evaluare și selecție prevăzute în Ghidurile aferente fiecărei intervenții din SDL, precum și versiunea Ghidului de implementare pentru DR 36 - LEADER în vigoare la momentul lansării apelului de selecție, disponibilă pe site-ul AFIR (www.afir.ro).

În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, intervin modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu noile prevederi legislative

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare.

Punctajul minim admis la finanțare, pentru fiecare masura din cadrul SDL este prezentat în Ghidul solicitantului aferent fiecărei Intervenții.

Pentru fiecare Intervenție criteriile de selecție sunt detaliate în Ghidul solicitantului.

Evaluarea se face în baza Fișelor de evaluare generate în platformă în format PDF inteligent, în baza criteriilor și metodologiei descrise în Ghidul Solicitantului avizat. Această fișă de evaluare include toate criteriile pre-completate, urmând ca la nivelul GAL să fie introdus rezultatul verificării acestor criterii și semnăturile evaluatorilor.

Evaluarea proiectelor depuse de către beneficiari se va realiza de către experții GAL cu atribuții în acest sens, pentru respectarea principiului de verificare "4 ochi" și pentru confidențialitatea datelor din cadrul proiectului.

Evaluarea proiectelor (publicarea Raportului de selecție final) se va realiza în termen maxim de 90 de zile calendaristice de la depunerea proiectelor.

☑ GAL-ul va evalua cererile de finanțare și va selecta proiectele, pe baza principiilor de selecție aprobate în SDL.

Pentru fiecare intervenție, GAL-ul va detalia criteriile de selecție în baza principiilor de selecție din fișa intervenției din SDL, astfel încât să permită ierarhizarea cererilor de finanțare corespunzător necesităților identificate, analizei SWOT și obiectivelor stabilite în SDL 2023-2027 corelată cu alocările disponibile pentru fiecare sesiune de depunere în parte. Se vor include în mod obligatoriu criterii de departajare cuantificabile, care pot asigura în mod real o departajare de proiecte.

Criteriilor de selecție li se asociază un anumit punctaj conform importanței lor, permițând derularea corespunzătoare a activității de evaluare/selecție.

☑ Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare.

☑ Toate verificările se realizează în baza fișelor de verificare, datate și semnate de către cel puțin doi angajați/voluntari ai GAL cu atribuții în acest sens, pentru respectarea principiului de verificare "4 ochi" și confidențialitatea datelor din cadrul proiectului.

☑ Semnarea de către cel puțin doi angajați/voluntari GAL a fișelor de evaluare și selecție a proiectelor depuse la GAL se va realiza inclusiv în cazul în care sunt externalizate activitățile de evaluare. Constituie o excepție măsurile la care GAL este solicitant, caz în care externalizarea serviciului de evaluare către o entitate independentă este obligatorie, iar fișele de evaluare și selecție vor fi completate doar de către entitatea care a realizat evaluarea (respectând același principiu de "4 ochi").

☑ În perioada de evaluare și selecție, pentru clarificarea documentelor prezentate de solicitanți, GAL poate solicita clarificări cu transmitere prin sistemul informatic.

Solicitările de informații suplimentare se încarcă în platformă cu semnătura reprezentantului legal/managerului GAL și includ în mod obligatoriu un termen de răspuns și implicațiile care decurg în cazul nerespectării acestui termen.

În situația în care experții verificatori descoperă erori de formă, cererea de finanțare va fi admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

Exemple de erori de formă : lipsa unor bife, semnături, fond nelizibil, pagini scanate necorespunzător etc.

☑ Solicitantul trebuie să încarce în platforma răspunsul (semnat de reprezentantul legal) la solicitarea de informații suplimentare în termen de maxim 5 zile calendaristice de la data încărcării de către GAL în platforma a solicitării de clarificări.

La calcularea termenului de răspuns, nu intră în calcul ziua transmiterii documentului la solicitant și nici ziua când se împlinște termenul.

Solicitantul poate redepona documentația proiectului ca urmare a solicitării de clarificări.

☑ Etapele procesului de evaluare și selecție se vor desfășura conform termenelor stabilite de GAL, astfel încât să se asigure un proces transparent și nediscriminatoriu, care oferă posibilitatea solicitanților de a depune contestații asupra rezultatului evaluării și selecției.

În fiecare etapă de evaluare și selecție, GAL trebuie să elaboreze notificări către solicitanți, prin care îi informează asupra statusului proiectelor respective. Aceste notificări, aferente fiecărei etape, vor fi încărcate în platformă în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la finalizarea oricărei etape (ex: 3 zile de la emiterea raportului de selecție intermediar, 3 zile de la emiterea raportului de selecție final etc.)

☑ Etapele procesului de evaluare și selecție :

Etapa I:

- Evaluarea proiectelor la nivelul GAL.

- GAL încarcă în platformă fișele de evaluare a criteriilor de eligibilitate și de selecție și se generează în format PDF inteligent Raportul de Selecție Intermediar care include proiectele eligibile și selectate, proiectele eligibile și neselectate, proiectele neeligibile și proiectele retrase.

- Transmitere Notificări către solicitanți, care contin informații asupra statusului proiectului. Notificările către solicitanți se încarcă în platformă în termen de maxim 3 zile lucrătoare de la emiterea Raportului de selecție intermediar.

Etapa II: Perioada de depunere și de soluționare a contestațiilor :

- Solicitanții care au depus proiecte în cadrul unei sesiuni de depunere au posibilitatea de a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării și selecției în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la încărcarea în platformă a Notificării privind statusul proiectului.

Etapa III: Elaborarea, avizarea și publicarea Raportului de selecție final, care include toate proiectele eligibile și selectate, proiectele eligibile și neselectate, proiectele neeligibile, inclusiv cele soluționate în urma contestațiilor (dacă e cazul) și proiectele retrase.

☑ Raport de selecție intermediar/final/de contestații este dezvoltat în aplicație și va include cel puțin următoarele informații: titlul proiectului, denumirea solicitantului, Codul Unic de Identificare, localizarea proiectului, punctajul obținut, valoare publică FEADR, contribuția privată, criteriile de eligibilitate neîndeplinite, etc.

☑ În maxim 3 zile lucrătoare de la publicarea Raportului de selecție final, GAL va încărca în platforma Notificări către solicitanți prin care îi informează asupra statusului proiectelor respective.

☑ TERMENE LIMITA ALE ETAPELOR DE EVALUARE SI SELECTIE

TERMENUL LIMITA DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECTIE INTERMEDIAR : 60 zile calendaristice la data închiderii sesiunii.

TERMENUL LIMITA DE DEPUNERE A CONTESTATIILOR : maxim 5 zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție intermediar.

TERMENUL LIMITA DE EMITERE A RAPORTULUI DE SOLUTIONARE A CONTESTATIILOR : 15 zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

TERMENUL LIMITA DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECTIE FINAL : 3 zile calendaristice de la publicare Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

INFORMAȚII PRIVIND ETAPA DE CONTRACTARE

☑ Comitetul de Selecție este structura tehnică cu atribuții decizionale, responsabilă de analizarea și aprobarea proiectelor propuse spre finanțare în cadrul GAL.

☑ Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL, corespunde cu specificul intervenției respective, se încadrează în valoarea maximă acordată pe proiect și, de asemenea, de faptul că implementarea proiectului reprezintă o prioritate în vederea implementării strategiei.

☑ Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 50%. Pentru verificarea aplicării unei proceduri de selecție corecte, la întâlnirile Comitetului de Selecție va lua parte și un reprezentant al CDRJ, responsabil cu

monitorizarea activității GAL-ului respectiv. Întreunirile Comitetului de selecție se pot realiza în format fizic sau prin teleconferință/videoconferință sau prin aprobarea rapoartelor prin procedură scrisă. Astfel, proiectele și rapoartele se transmit prin e-mail către membrii Comitetului de selecție, iar aceștia transmit acordul/dezacordul către GAL tot prin e-mail.

☑ Rezultatele procesului de selecție se consemnează în Raportul de selecție. Acesta va fi semnat și aprobat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public, rural sau urban, genul reprezentantului legal (M/F), selectarea opțiunii privind vârsta acestuia (tânăr între 18 și 30 ani) – cu respectarea procentelor minime obligatorii. Raportul de selecție va fi avizat și de către Președintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru GAL mandatat în acest sens.

☑ Dacă unul dintre parteneri - persoană juridică membră în Comitetul de selecție – își schimbă reprezentantul legal/persoana mandatată de persoana juridică, noul reprezentant legal/persoana mandatată de persoana juridică va înlocui persoana desemnată inițial să reprezinte partenerul respectiv în Comitetul de selecție, fără a fi necesare alte aprobări.

☑ Reprezentantul CDRJ avizează Raportul de selecție asigurându-se de faptul că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător, s-au respectat criteriile de eligibilitate și principiile de selecție din fișa intervenției din SDL și condițiile de transparență aplicate de GAL.

☑ După parcurgerea evaluării și selecției la GAL și avizarea la nivelul CDRJ, GAL transmite prin platformă către AFIR proiectele eligibile și selectate la finanțare prin Raportul de selecție final/ Notă de transformare a Raportului de selecție intermediar în Raport de selecție final, în vederea evaluării din punct de vedere al criteriilor de eligibilitate generale.

Atenție! Transmiterea în platformă a proiectelor selectate de GAL către AFIR este condiționată de avizarea Apelului de Selecție și a Raportului de Selecție de către reprezentantul CDRJ.

Sesiunea se încheie automat când atinge pragul de 200% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE INTERMEDIAR

Raportul de selecție intermediar se publică în termen de **60** zile calendaristice de la data închiderii sesiunii.

TERMENUL LIMITĂ DE DEPUNERE A CONTESTAȚIILOR

Depunerea contestațiilor se va realiza în termen maximum de **5** zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție intermediar.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Raportul de soluționare a contestațiilor se va realiza în termen **15** zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE FINAL

Raportul de selecție final se publică în termen de **3** zile calendaristice de la publicarea Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

INFORMAȚII PRIVIND ETAPA DE CONTRACTARE

PREVEDERI GENERALE PENTRU PROIECTELE DE INVESTIȚII

După încheierea verificării condițiilor de eligibilitate generale ale proiectelor, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru toate proiectele de investiții care propun modernizări și pentru proiectele de investiții noi pentru care experții evaluatori consideră necesar), pentru toate proiectele eligibile, AFIR va încărca în platformă formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de intervenția ale cărei obiective sunt atinse prin proiect.

Atentie! În vederea asigurării unei bune gestiuni și utilizării a fondurilor europene, verificările efectuate în vederea semnării contractului de finanțare includ verificarea ca solicitantul să nu fie în insolvență/faliment. În situația în care, pentru un solicitant, la contractare, se constată că este în insolvență/faliment, AFIR va proceda la întocmirea notificării de neîncheiere contract.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal. În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, în termen de maximum 3 luni pentru proiectele care vizează achiziții simple, respectiv de maximum 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line; solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate online. Documentele originale emise de el însuși, convertite în PDF și semnate electronic de către reprezentantul legal, nu mai trebuie listate și atașate, în dosarul pe suport hârtie.

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

3. Documentul de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

4. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul).

5. Graficul de eșalonare anuală a plăților, asumat de beneficiar, inclusiv cea pentru decontarea TVA., unde este cazul.

7. Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

8. Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Atenție! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma

verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare.

În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va fi notificat pe e-mail privind încărcarea în platformă a contractului de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe email a contractului de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, Contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Contractul de finanțare se va redacta în limba română, împreună cu anexele acestuia și va avea atașate următoarele anexe, documente care vor fi parte integrantă a acestuia, având aceeași putere juridică:

Anexa I Prevederi generale

Anexa II Materiale și activități de informare de tip publicitar

Anexa III Bugetul indicativ

Anexa IV Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/ privați FEADR

Anexa V Instrucțiuni de plată

Pentru Anexele II - Materiale și activități de informare de tip publicitar, IV – Instrucțiuni privind achizițiile pentru beneficiarii publici/privați FEADR și V – Instrucțiuni de plată, vor fi preluate cele mai recente variante aprobate ale Instrucțiunilor elaborate la nivelul AFIR.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin, este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;

pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Atenție! Durata de execuție a Contractului de finanțare pentru proiectele de investiții este de:

maximum 3 ani (36 de luni) pentru proiectele de investiții complexe, care prevăd investiții cu construcții-montaj;

maximum 2 ani (24 luni), pentru proiectele de investiții simple, care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022, cu acordul prealabil al GAL și AFIR și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

INFORMAȚII PRIVIND POSIBILITATEA DE MODIFICARE/PRELUNGIRE A CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

În perioada de implementare a proiectelor selectate la nivelul GAL, beneficiarul poate solicita prelungirea contractului de finanțare încheiat cu AFIR. Conform clauzelor contractuale, această acțiune poate fi inițiată la nivelul AFIR doar după obținerea acordului GAL privind prelungirea contractului.

Având în vedere responsabilitatea GAL în ceea ce privește gestionarea eficientă a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, acesta va analiza solicitarea beneficiarului din punct de vedere al perspectivei de finalizare a proiectului, a rezonabilității modificărilor și a menținerii criteriilor de eligibilitate generale și locale și a criteriilor de selecție a proiectelor depuse la GAL. În cazul în care GAL constată nerespectarea criteriilor de eligibilitate/ selecție sau neîndeplinirea obiectivelor și/sau indicatorilor SDL în contextul elementelor de mai sus, solicitarea nu va fi avizată, iar GAL va încărca în aplicație adresă oficială semnată de reprezentantul legal care include motivul neavizării.

În cazul în care solicitarea nu afectează implementarea SDL, GAL va emite avizul printr-o adresă oficială semnată de reprezentantul legal, adresă care se va încărca în platformă.

În cazul în care GAL este beneficiar, această avizare nu este necesară, făcând obiectul analizei solicitării de modificare a contractului de către AFIR.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate, cu avizul prealabil al GAL cu privire la menținerea criteriilor de eligibilitate și selecție din SDL și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depășită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare” din Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36, care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Procesul de avizare și aprobare a modificării Contractului de finanțare, respectiv procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/ Notelor de aprobare/Notificărilor se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (cod manual: PS - MCM).

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz.

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027)/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări incidente Contractului, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului de finanțare, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L).

Beneficiarul are obligația de a se conforma modificărilor comunicate de CRFIR la momentul demarării etapei de implementare la care prevederile notificării fac referire. Data intrării în vigoare a modificărilor este data aprobării prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv adoptării noilor prevederi legislative.

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/ notă de aprobare/ notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Beneficiarul poate contesta decizia privind Actul adițional/ Nota de aprobare/Notificarea la structurile teritoriale ale AFIR/ AFIR central, cu încadrarea în termenul de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind Actul adițional/ Nota de aprobare/Notificarea. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari în etapele de contractare, modificare

contracte de finanțare și autorizare plată aferent PS 2023-2027 (cod manual: PO - MSC).

CRITERII PENTRU CONFORMITATEA CERERILOR DE PLATĂ

Beneficiarii depun online cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de **cel mult 6 luni de la data semnării contractului de finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții simple**, respectiv în termen de **cel mult 12 luni, în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj** de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul se consideră respectat dacă Dosarul Cererii de plată este transmis online, cel mai târziu în ultima zi a lunii în care se împlinește termenul maxim.

Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 3 luni, cu plata penalităților prevăzute în contractul de finanțare și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării implementării proiectului.

Pentru toate cererile de plată, GAL va efectua verificări cu privire la conformitatea acestora și menținerea criteriilor de eligibilitate specifice locale și a criteriilor de selecție.

Expertii GAL întocmesc Fișa de verificare a conformității din care rezulta concluzia „conformă”.

În situația în care o cerere de plată este declarată „neconformă” de către experții GAL, iar în urma analizării contestației depuse la nivelul GAL, răspunsul este nefavorabil, beneficiarul poate să depună contestația la structura AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare. Soluționarea contestației de către experții OJFIR/CRFIR și comunicarea deciziei către beneficiar se va realiza cu încadrarea în termenul maxim de depunere a DCP la AFIR.

Beneficiarii au obligația de a depune cererile de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat la semnarea Contractului de Finanțare și depus în etapa de implementare (conform modelului din AP 0.0), cu modificările și completările ulterioare și anexe la acesta.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (Anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro.

ALTE INFORMAȚII RELEVANTE LEGATE DE ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru prezentarea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile Art. 14 și Art. 16 din HG nr. 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Beneficiarul va depune Dosarele cererilor de plată în conformitate cu Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare.

În cazul proiectelor de investiții care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcții montaj este obligat să depună prima tranșă de plată eligibilă în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

Până la depunerea primei tranșe de plată, beneficiarul trebuie să prezinte următoarele: Proiectul tehnic, Documentul final de mediu (Clasarea notificării / Decizia etapei de încadrare, ca document final/ Acord de mediu, emis de autoritatea teritorială competentă de protecția mediului conform Legii nr. 292/2018, cu modificările și completările ulterioare), dacă nu a fost depus.

În situația în care beneficiarul nu prezintă documentele menționate mai sus în termenul prevăzut procedural, Contractul de Finanțare se reziliază.

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 85/2023,

conform dispozițiilor Contractului de finanțare și eventualelor modificări ale acestuia.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de Plată.

ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA PROIECTELOR ȘI A VERIFICĂRILOR PE TEREN

DICȚIONAR DE TERMENI
Beneficiar – organizație publică sau privată care preia responsabilitatea realizării unui proiect și pentru care a fost emisă o Decizie de finanțare de către AFIR/care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR, pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR; Cerere de finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile; Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar și nebanca, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar și nebanca. Cofinanțare publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor prin FEADR - aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României; Contract/Decizie de Finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție/valabilitate, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PS 2023-2027; Derulare proiect - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului; Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării; Fișa intervenției – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiari și tipul sprijinului; Fonduri nerambursabile – reprezintă fondurile acordate unei organizații publice sau private în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea de investiții/servicii încadrate în aria de finanțare a Intervenției și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției/serviciului conform proiectului aprobat de AFIR. Grup de Acțiune Locală (GAL) – este un parteneriat format în baza unui acord de parteneriat, care reunește reprezentanți ai sectoarelor privat, public și ai societății civile, inclusiv persoane fizice relevante, constituit cu scopul de a implementa o Strategie de Dezvoltare Locală în teritoriul vizat de parteneriat. Implementare proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului până la data depunerii ultimei tranșe de plată; Intervenție – instrument de sprijin însoțit de un set de condiții de eligibilitate specificate în PS 2023-2027 pe baza unui tip de intervenție FEADR prevăzut în regulamentul PS 2023-2027. Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții nefuncționale/dezafectate (întreprindere existentă care își deschide un nou punct de lucru cu un cod CAEN existent, întreprindere nou înființată, întreprindere existentă care aplică pe un alt cod CAEN față de cel autorizat); LEADER – Intervenție din cadrul PS ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Développement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”; Modernizarea - cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu

autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale; Proiecte cu beneficii comunitare în domeniul social – sunt tipuri de operațiuni /proiecte care pot fi dezvoltate atât de către furnizori de servicii sociale, cât și de entități publice sau private care dezvoltă un proiect în domeniul social. Aceasta nu presupune obligativitatea ca beneficiarul să fie acreditat ca furnizor de servicii sociale, cu excepția cazurilor reglementate de legislația națională. Proiecte "Smart village" - "Sate inteligente" - sunt proiecte care folosesc soluții inovatoare pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții, condițiile economice, sociale și/sau de mediu, în special prin mobilizarea soluțiilor oferite de tehnologiile digitale în mod complementar cu investițiile aferente. Start-up neagricol – Înființarea și dezvoltarea (doar în sensul diversificării) de microîntreprinderi, pentru care se acordă sprijin forfetar (suma globală fixă), în baza unui plan de afaceri, cu o valoare maximă de 70.000 euro (poate fi stabilit un prag mai mic al sumei forfetare la nivel de GAL). Proiecte de multiplicare în sector zoo – Intervenții/proiecte de tip social care sprijină multiplicarea în sectorul zootehnic (grupul țintă este format în mod obligatoriu din persoane vulnerabile, inclusiv membri ai comunităților de minorități). Aceste intervenții/proiecte pot fi dezvoltate de o societate civilă sau autoritate publică locală, care definește un grup vulnerabil din teritoriu și acordă unor persoane din acest grup un nr. de animale. Persoanele care au primit animalele au obligația de a le crește, iar la momentul reproducerii acestora, trebuie să ofere producții rezultați altor persoane incluse în același grup vulnerabil, care trebuie să respecte același ciclu. Operațiuni/proiecte colective în domeniul agricol și agro-alimentar - tipuri de operațiuni/proiecte dezvoltate de parteneriate informale sau structuri asociative constituite juridic, în domeniul agricol sau agro-alimentar. Operațiuni/proiecte colective (cu excepția sectorului agricol) – tipuri de operațiuni/proiecte dezvoltate de parteneriate informale sau structuri asociative publice sau private constituite juridic, în domeniul social (inclusiv servicii de baza), economic sau de mediu. Planul strategic PAC 2023 – 2027- documentul programatic, în sensul art. 104 din regulamentul PS, în care sunt prevăzute intervențiile și sumele alocate României din FEADR, care se aproba de Comisia Europeană prin decizie de punere în aplicare, denumit PS 2023- 2027; Proiect eligibil – reprezintă proiectul care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa tehnică a intervenției/ schemei de ajutor de stat/schemei de minimis conform criteriilor aprobate și detaliate în manualele de proceduri și în Ghidul solicitantului. Reprezentantul legal – reprezentant al beneficiarului care semnează angajamentele legale, desemnat potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform actelor constitutive/ statutului solicitantului/beneficiarului; Solicitant – entitate publică sau privată, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR; Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER; Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul ghid și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului; Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul ghid și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului; Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări; ABREVIERI AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; DGDR - AM PS – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Planul Strategic FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune; MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; PS – Planul Strategic; SDL – Strategia de Dezvoltare Locală; CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene); SLINA – CRFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; SLINA – OJFIR – Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale; ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor; DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor; DSP – Direcția de Sănătate Publică. INSCC - Institutul Național de Studii și Cercetări pentru Comunicații. LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ - Legislația europeană Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene Tratatul privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană ratificat prin Legea nr. 157/2005; Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului

European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1475 al Comisiei din 6 septembrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește evaluarea planurilor strategice PAC și furnizarea de informații pentru monitorizare și evaluare;Regulamentul (UE) 2023/2831 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimisRegulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);Regulamentul (UE) 2021/2116 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013;Regulamentul (UE) 2021/2115 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;Regulamentul (UE) 2022/126 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului cu cerințe suplimentare referitoare la anumite tipuri de intervenții specificate de statele membre în planurile lor strategice PAC pentru perioada 2023-2027 în temeiul regulamentului respectiv, precum și cu norme privind raportul pentru standardul GAEC 1 (bune condiții agricole și de mediu);Regulamentul (UE) 2022/127 de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului cu norme privind agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, garanțiile și utilizarea monedei euro;Regulamentul (UE) 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența;Regulamentul (UE) 2023/2141 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/130 în ceea ce privește raportarea sancțiunilor aferente condiționalității și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/2290 în ceea ce privește raportarea avansurilor în cadrul indicatorilor de realizare utilizați pentru verificarea performanței și raportarea valorilor agregate ale indicatorilor de realizare;Legislația naționalăLegea nr. 160/ 1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată prin Legea nr. 43/2015, cu modificările și completările ulterioare;Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2023 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile alocate României din FEAGA și FEADR, aferente politicii agricole comune, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2023-2027 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garanțării, cu modificările și completările ulterioareOrdonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;Ordonanța de urgență nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare;Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare;Hotărârea Guvernului nr. 907/ 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigriindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și

completările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.571/2014 privind aprobarea Bazei de date cu preturi de referință pentru mașini, utilaje și echipamente agricole specializate ce va fi utilizată în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 19/2024 privind aprobarea manualelor de proceduri specifice intervențiilor din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, elaborate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 3978/R/2024 pentru aprobarea structurii organizatorice, a regulamentului de organizare și funcționare și a statutului de funcții pentru Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, cu modificările ulterioare; Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 206/2025 privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" Elementele de identitate vizuală ale proiectului, reprezentate de panouri, plăcuțe și autocolante informative, trebuie să asigure transparența necesară privind alocarea și utilizarea fondurilor europene nerambursabile acordate de către Uniunea Europeană și Guvernul României în cazul proiectelor care au fost aprobate pentru finanțare prin Planul Strategic 2023 – 2027 (PS 2027). De asemenea, trebuie să furnizeze informații clare privind beneficiarul, denumirea investiției finanțate, valoarea proiectului contractat, autoritatea contractantă, proiectantul și executantul proiectului. Pentru realizarea de către beneficiarii FEADR a materialelor de informare de tip publicitar (respectiv panouri informative publicitare, plăcuțe informative publicitare, autocolante informative publicitare și afișe informative publicitare) se vor respecta prevederile obligatorii generale minime puse la dispoziție de către Direcția Relații Publice prin intermediul paginii oficiale de internet a AFIR, fiind adaptate doar informații specifice fiecărui proiect. Este responsabilitatea beneficiarului să asigure publicitatea finanțării primite și transparența utilizării fondurilor europene, prin respectarea și aplicarea prevederilor menționate în cadrul Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar” la Contractul de Finanțare. Materialele publicitare realizate de beneficiarii AFIR vor fi utilizate astfel: A. Panourile informative publicitare, de tip panou stradal, aplicabil de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR pentru achiziționarea unui obiect fizic sau finanțarea unei infrastructuri sau a unor operațiuni de construcție pentru care sprijinul public total alocat operațiunii depășește 500.000 de euro. Pentru realizarea panourilor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. B. Plăcuța informativă publicitară va fi aplicată de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR pentru investiții pentru care sprijinul public total alocat proiectului depășește 50.000 de euro și la sediile Grupurilor de Acțiune Locală finanțate prin LEADER. Pentru realizarea plăcuțelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. C. Autocolantele informative publicitare vor fi aplicate de către beneficiarii FEADR pe toate mașinile, utilajele și echipamentele achiziționate prin proiectele finanțate cu fonduri europene. Autocolantul va fi realizat în cursul implementării proiectului și aplicat pe mașini, utilaje și echipamente în termen de maximum 20 de zile calendaristice de la data recepționării respectivelor bunuri. Pentru realizarea autocolantelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. D. Afișul informativ publicitar va fi aplicat de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR de maximum 50.000 de euro fonduri europene și minim 10.000 de euro sprijin public total. Pentru realizarea afișelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. E. La sediul GAL se va instala plăcuța informativă, în conformitate cu Regulamentul CE 808/2014 și având în vedere că Grupurile de Acțiune Locală (GAL) nu realizează investiții, ci doar decontează costuri de întreținere și dotări. De asemenea, luând în considerare că valoarea totală eligibilă a operațiunilor finanțate în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală ale GAL sunt de maximum 200.000 de euro/proiect sprijin public nerambursabil, beneficiarii fondurilor europene acordate prin GAL sunt obligați să amplaseze cel puțin plăcuțe informative în locul în care se realizează operațiunea. Materialele publicitare trebuie amplasate în mod obligatoriu la proiectele finanțate prin FEADR sau pe bunurile achiziționate prin FEADR, conform prevederilor Contractului de Finanțare, Anexa privind materialele și activitățile de informare de tip publicitar privind finanțarea proiectelor prin FEADR și conform

modelelor prezentate.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Elementele de identitate vizuală ale proiectului, reprezentate de panouri, plăcuțe și autocolante informative, trebuie să asigure transparența necesară privind alocarea și utilizarea fondurilor europene nerambursabile acordate de către Uniunea Europeană și Guvernul României în cazul proiectelor care au fost aprobate pentru finanțare prin Planul Strategic 2023 – 2027 (PS 2027). De asemenea, trebuie să furnizeze informații clare privind beneficiarul, denumirea investiției finanțate, valoarea proiectului contractat, autoritatea contractantă, proiectantul și executantul proiectului. Pentru realizarea de către beneficiarii FEADR a materialelor de informare de tip publicitar (respectiv panouri informative publicitare, plăcuțe informative publicitare, autocolante informative publicitare și afișe informative publicitare) se vor respecta prevederile obligatorii generale minime puse la dispoziție de către Direcția Relații Publice prin intermediul paginii oficiale de internet a AFIR, fiind adaptate doar informații specifice fiecărui proiect. Este responsabilitatea beneficiarului să asigure publicitatea finanțării primite și transparența utilizării fondurilor europene, prin respectarea și aplicarea prevederilor menționate în cadrul Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar” la Contractul de Finanțare. Materialele publicitare realizate de beneficiarii AFIR vor fi utilizate astfel: A. Panourile informative publicitare, de tip panou stradal, aplicabil de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR pentru achiziționarea unui obiect fizic sau finanțarea unei infrastructuri sau a unor operațiuni de construcție pentru care sprijinul public total alocat operațiunii depășește 500.000 de euro. Pentru realizarea panourilor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. B. Plăcuța informativă publicitară va fi aplicată de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR pentru investiții pentru care sprijinul public total alocat proiectului depășește 50.000 de euro și la sediile Grupurilor de Acțiune Locală finanțate prin LEADER. Pentru realizarea plăcuțelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. C. Autocolantele informative publicitare vor fi aplicate de către beneficiarii FEADR pe toate mașinile, utilajele și echipamentele achiziționate prin proiectele finanțate cu fonduri europene. Autocolantul va fi realizat în cursul implementării proiectului și aplicat pe mașini, utilaje și echipamente în termen de maximum 20 de zile calendaristice de la data recepționării respectivelor bunuri. Pentru realizarea autocolantelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. D. Afișul informativ publicitar va fi aplicat de către beneficiarii FEADR care au obținut finanțare cu fonduri europene prin FEADR de maximum 50.000 de euro fonduri europene și minim 10.000 de euro sprijin public total. Pentru realizarea afișelor, beneficiarii vor respecta prevederile Anexei „Materiale și activități de informare de tip publicitar”. E. La sediul GAL se va instala plăcuța informativă, în conformitate cu Regulamentul CE 808/ 2014 și având în vedere că Grupurile de Acțiune Locală (GAL) nu realizează investiții, ci doar decontează costuri de întreținere și dotări. De asemenea, luând în considerare că valoarea totală eligibilă a operațiunilor finanțate în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală ale GAL sunt de maximum 200.000 de euro/ proiect sprijin public nerambursabil, beneficiarii fondurilor europene acordate prin GAL sunt obligați să amplaseze cel puțin plăcuțe informative în locul în care se realizează operațiunea. Materialele publicitare trebuie amplasate în mod obligatoriu la proiectele finanțate prin FEADR sau pe bunurile achiziționate prin FEADR, conform prevederilor Contractului de Finanțare/ Acordului Cadru de Finanțare, Anexa privind materialele și activitățile de informare de tip publicitar privind finanțarea proiectelor prin FEADR și conform modelelor prezentate.

LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE

ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI Model Cerere de finanțare intervenție DR 36 LEADER pentru proiecte de investiții; Model Acord de Parteneriat; Model Memoriu Justificativ; Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016; Model Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate locale și a criteriilor de selecție – elaborată de GAL; Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
Autoritate de Management pentru PNDR
Autoritate de Management pentru PS
Bd. Carol I, nr. 2-4, sector 3
București, cod poștal 030163

DATE DE CONTACT
Tel: +4 021 307 85 65
Fax: +4 021 307 86 06

artificiale în accesarea intervenției DR 36.